

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 26. august 2022
(OR. en)

11933/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0238(NLE)

ECOFIN 815
FIN 882
UEM 211

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	25. august 2022
Saaja:	Nõukogu peasekretariaat
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 399 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/1343, millega antakse Bulgaariale määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötuseriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 399 final.

Lisatud: COM(2022) 399 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 25.8.2022
COM(2022) 399 final

2022/0238 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

**millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/1343, millega antakse Bulgaariale
määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötuseriski leevendamiseks COVID-19
puhanguga kaasnenud eriolukorras**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Nõukogu määruses (EL) 2020/672 (edaspidi „TERA määrus“) on sätestatud õigusraamistik liidu finantsabi andmiseks liikmesriikidele, kus on COVID-19 puhangu tõttu tõsised majandushäired või suur oht nende tekkeks. TERA määruse alusel antav toetus on mõeldud selleks, et rahastada eelkõige lühendatud töötaja kavasid või muid samalaadseid meetmeid, mille eesmärk on kaitsta töötajaid ja füüsilisest isikust ettevõtjaid ning seega vähendada töötust ja sissetulekute kaotust, samuti selleks, et rahastada mõnda eelkõige töökohal kohaldatavat tervisemeedet.

7. augustil 2020 taotles Bulgaaria liidult finantsabi ja 25. septembril 2020 andis nõukogu oma rakendusotsusega (EL) 2020/1343 Bulgaariale finantsabi, et täiendada riigis tehtavaid jõupingutusi eesmärgiga leevendada COVID-19 puhangu mõju ja reageerida sotsiaal-majanduslikele tagajärgedele, mida puhang avaldab töötajatele.

23. juunil 2022 taotles Bulgaaria TERA määruse alusel liidu finantsabi.

Kooskõlas TERA määruse artikli 6 lõikega 2 konsulteeris komisjon Bulgaaria ametiasutustega, et veenduda, kas Bulgaaria tööturumeetmetega otseselt seotud tegelikud ja kavandatud kulutused on COVID-19 pandeemia tõttu järsult ja oluliselt suurenenud. Eelkõige on see seotud nõukogu rakendusotsuses (EL) 2020/1343 osutatud varasema meetmega.

Kava käsitleb palgatoetuse andmist ettevõtjatele, kelle tegevuse maht on COVID-19 puhangu tõttu märkimisväärselt vähenenud ning kes ilma meetmeteta oleksid olnud sunnitud töötajate töölepingud lõpetama. Abikõlblikud ettevõtjad saavad igakuist palgatoetust 50–60 % abikõlblike töötajate igakuisest brutopalgast (sh tööandja sotsiaalkindlustusmaksed) sõltuvalt müügitulu vähenemise suurusest.

Bulgaaria esitas komisjonile asjakohase teabe.

Kättesaadavaid tõendeid arvesse võttes teeb komisjon nõukogule ettepaneku võtta vastu rakendusotsus, millega antakse Bulgaariale TERA määruse alusel finantsabi eespool nimetatud meetmete rakendamise toetamiseks.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käesolev ettepanek on täielikult kooskõlas nõukogu määrusega (EL) 2020/672, mille alusel see on tehtud.

Ettepanek täiendab teist liidu õigusakti, mille alusel toetatakse liikmesriike hädaolukordades, nimelt nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu Solidaarsusfondi loomise kohta (edaspidi „määrus (EÜ) nr 2012/2002“). 30. märtsil 2020 võeti vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/461, millega muudetakse nimetatud õigusakti, laiendades selle kohaldamisala ka ulatuslikele rahvatervise hädaolukordadele ja määrates kindlaks konkreetseid rahastamiskõlblikud meetmed.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on üks paljudest meetmetest, mis on välja töötatud praegusele COVID-19 pandeemia reageerimiseks (ja mille seas on näiteks koroonaviiruse reageerimise investeerimisalgatus), ning see täiendab muid tööhõivet toetavaid vahendeid, nagu Euroopa

Sotsiaalfond ja Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (EFSI) / InvestEU fond. Praeguse COVID-19 puhangu ajal liikmesriikide toetamiseks laenude võtmist ja andmist käsitlev ettepanek toimib eelkõige nn teisese kaitseliinina, mille kaudu rahastatakse lühendatud tööaja kavasad ja samalaadseid meetmeid, aidates säilitada töökohti ning kaitstes seega töötajaid ja füüsilisest isikust ettevõtjaid töötuseriski eest.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on nõukogu määrus (EL) 2020/672.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Ettepanek on vastus liikmesriigi taotlusele ja sellega näidatakse Euroopa solidaarsust, andes COVID-19 puhangust mõjutatud liikmesriigile ajutiste laenudena liidu finantsabi. Selle enesest teisest kaitsemeetet kujutava finantsabiga toetatakse ajutiselt avaliku sektori kulutuste suurendamist seoses lühendatud tööaja kavade ja muude samalaadsete meetmetega, et aidata riigil kaitsta töökohti ning seeläbitöötajaid ja füüsilisest isikust ettevõtjaid töötuseriski ja sissetuleku kaotuse eest.

Toetus aitab kriisist mõjutatud inimesi ning leevendab praeguse COVID-19 kriisi otsest ühiskondlikku ja majanduslikku mõju.

• Proportsionaalsus

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas. See ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik ettepaneku eesmärkide saavutamiseks.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

• Konsulteerimine sidusrühmadega

Kuna ettepanek tuli koostada kiiresti, et nõukogu saaks selle õigel ajal vastu võtta, ei olnud võimalik sidusrühmadega konsulteerida.

• Mõjuhindang

Kuna ettepanek on kiireloomuline, siis selle mõju ei hinnatud.

4. MÕJU EELARVELE

Komisjonil peaks olema õigus võtta finantsturgudelt laenu, et laenata seda edasi liikmesriigile, kes taotleb finantsabi TERA rahastamisvahendist.

Lisaks liikmesriikide garantiidele hõlmab raamistik muid kaitsemeetmeid, et tagada kava rahaline usaldusväärsus:

- range ja konservatiivne finantsjuhtimine;
- sellise laenuportfelli loomine, mis piirab kontsentratsiooniriski, iga-aastast riskipositsiooni ja ülemäärast riskipositsiooni üksikute liikmesriikide suhtes, tagades samal ajal piisavad vahendid kõige enam abi vajavatele liikmesriikidele, ning

- võla pikendamise võimalused.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/1343, millega antakse Bulgaariale määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötuseriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 19. mai 2020. aasta määrust (EL) 2020/672, millega luuakse COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras töötuseriski leevendamiseks pakutava ajutise toetuse Euroopa rahastu (TERA),¹ eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

ning arvestades järgmist:

- (1) Bulgaaria 7. augusti 2020. aasta taotluse alusel andis nõukogu rakendusotsusega (EL) 2020/1343² Bulgaariale finantsabi laenuna, mille maksimaalne summa on 511 000 000 eurot ja maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg 15 aastat ning mis on kättesaadav 18 kuu jooksul, et täiendada Bulgaaria riiklikke jõupingutusi, leevendamaks COVID-19 puhangu mõju ning selle puhangu sotsiaal-majanduslikke tagajärgi töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele.
- (2) Bulgaaria pidi laenu kasutatama selleks, et rahastada lühendatud tööaja kavasid ja samalaadseid meetmeid, nagu on osutatud nõukogu rakendusotsuse (EL) 2020/1343 artiklis 3.
- (3) Oluline osa Bulgaaria tööjõust on jätkuvalt COVID-19 puhangu tõttu halvatud. See on kaasa toonud Bulgaaria avaliku sektori kulutuste jätkuva järsu ja olulise suurenemise seoses meetmega, millele on osutatud rakendusotsuse (EL) 2020/1343 artikli 3 punktis b.
- (4) COVID-19 puhang ja erakorralised meetmed, mida Bulgaaria on võtnud 2020., 2021. ja 2022. aastal, et ohjeldada kõnealust puhangut ning leevendada selle sotsiaal-majanduslikke ja tervisega seotud tagajärgi, avaldasid ja avaldavad endiselt ränka mõju riigi rahandusele. 2020. aastal oli Bulgaaria valitsemissektori eelarvepuudujääk ja võlg vastavalt 4,0 % ja 24,7 % sisemajanduse koguproduktist (SKP), mis suurenesid 2021. aasta lõpuks vastavalt 4,1 % ja 25,1 %ni. Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt oleks Bulgaaria valitsemissektori eelarvepuudujääk ja võlg 2022. aasta lõpuks eeldatavasti olnud vastavalt 3,7 % ja 25,3 % SKPst. Bulgaaria reaalne SKP suureneb prognooside kohaselt 2022. aastal 2,1 %.

¹ ELT L 159, 20.5.2020, lk 1.

² Nõukogu 25. septembri 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/1343, millega antakse Bulgaaria Vabariigile määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötusriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras (ELT L 314, 29.9.2020, lk 10).

- (5) 23. juunil 2022 taotles Bulgaaria liidult lisafinantsabi 460 170 000 eurot, et jätkata 2020., 2021. ja 2022. aastal võetud riiklike meetmete täiendamist, leevendamaks COVID-19 puhangu mõju ning selle puhangu sotsiaal-majanduslikke tagajärgi töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele. Eelkõige pikendas Bulgaaria veelgi lühendatud tööaja kavasad ja samalaadseid meetmeid, mis on esitatud põhjenduses 6.
- (6) Palgatoetust antakse ettevõtjatele, kelle tulud on COVID-19 puhangu tõttu vähenenud vähemalt 30 %, kuna nende tegevus oli piiratud ajavahemikul 13. märtsist 2020 kuni 31. detsembrini 2020. Töötajate töösuhe peab säilima meetmes osalemise ajal ja sama kaua pärast seda. Abikõlblikud ettevõtjad saavad igakuist palgatoetust 50–60 % abikõlbliku töötaja igakuisest brutopalgast (sh tööandja sotsiaalkindlustusmaksed) sõltuvalt tulu vähenemise suuruselt. Meetmega pikendatakse nõukogu rakendusotsuse (EL) 2020/1343 artikli 3 punktis b kirjeldatud meetet, nagu on sätestatud ministrite nõukogu 3. juuli 2020. aasta dekreedis nr 151, mida on muudetud 12. oktoobri 2020. aasta dekreediga nr 278, 30. detsembri 2020. aasta dekreediga nr 416, 18. märtsi 2021. aasta dekreediga nr 93, 1. juuli 2021. aasta dekreediga nr 213, 7. oktoobri 2021. aasta dekreediga nr 322, 30. detsembri 2021. aasta dekreediga nr 482 ja 31. märtsi 2022. aasta dekreediga nr 40³.
- (7) Bulgaaria vastab finantsabi taotlemise tingimustele, mis on sätestatud määruse (EL) 2020/672 artiklis 3. Bulgaaria on esitanud komisjonile asjakohased tõendid selle kohta, et avaliku sektori tegelikud ja kavandatud kulutused on COVID-19 puhangu sotsiaal-majandusliku mõju leevendamiseks võetud riiklike meetmete tõttu alates 1. veebruarist 2020 suurenenud 1 015 050 000 euro võrra. Tegu on järsu ja olulise suurenemisega, sest see on seotud ka pikendatud või muudetud olemasolevate riiklike meetmetega, mis on otseselt seotud lühendatud tööaja kava ja samalaadsete meetmetega, millega on hõlmatud oluline osa Bulgaaria ettevõtjatest ja tööjõust. Bulgaaria kavatseb suurenenud kulusid rahastada 43 880 000 euro ulatuses oma vahenditest.
- (8) Komisjon on vastavalt määruse (EL) 2020/672 artiklile 6 konsulteerinud Bulgaariaga ja veendunud, et avaliku sektori kulutused on järsku ja oluliselt suurenenud otseselt seoses lühendatud tööaja kavade ja samalaadsete meetmetega, millele 23. juuni 2022. aasta taotluses osutati.
- (9) Seetõttu tuleks anda finantsabi, et aidata Bulgaarial tegeleda COVID-19 puhangust põhjustatud tõsiste majandushäirete sotsiaal-majanduslike tagajärgedega. Komisjon peaks tegema otsused osamaksete tagasimaksetähtaegade, suuruse ja väljamaksmise ning osade suuruse kohta tihedas koostöös liikmesriikide ametiasutustega.
- (10) Kuna nõukogu rakendusotsuses (EL) 2020/1343 osutatud abiperiood on lõppenud, on täiendava finantsabi jaoks vaja uut abiperioodi. Nõukogu rakendusotsusega (EL) 2020/1343 antava finantsabi andmise perioodi tuleks pikendada 21 kuu võrra ning sellest tulenevalt peaks koguabiperiood olema 39 kuud alates esimesest päevast pärast rakendusotsuse (EL) 2020/1343 jõustumist.

³ Avaldatud 7. juuli 2020. aasta Bulgaaria ametlikus väljaandes nr 60, mida on muudetud ja täiendatud 16. oktoobri 2020. aasta Bulgaaria ametliku väljaandega nr 89, täiendatud 29. detsembri 2020. aasta Bulgaaria ametliku väljaandega nr 110, muudetud 8. jaanuari 2021. aasta Bulgaaria ametliku väljaandega nr 2, muudetud 23. märtsi 2021. aasta Bulgaaria ametliku väljaandega nr 24, muudetud ja täiendatud 6. juuli 2021. aasta Bulgaaria ametliku väljaandega nr 56, mida on muudetud ja täiendatud 12. oktoobri 2021. aasta Bulgaaria ametliku väljaandega nr 85, täiendatud 19. novembri 2021. aasta Bulgaaria ametliku väljaandega 97, muudetud 4. jaanuari 2022. aasta Bulgaaria ametliku väljaandega nr 1 ja muudetud 5. aprilli 2022. aasta Bulgaaria ametliku väljaandega nr 27.

- (11) Bulgaaria ja komisjon peaksid võtma käesolevat otsust arvesse määruse (EL) 2020/672 artikli 8 lõikes 2 osutatud laenulepingus.
- (12) Käesolev otsus ei tohiks piirata ühegi sellise menetluse tulemust, mis võidakse algselt seoses siseturu toimimise moonutamisega, eelkõige aluslepingu artiklite 107 ja 108 alusel. See ei vabasta liikmesriike aluslepingu artikli 108 kohasest kohustusest teavitada komisjoni võimalikest riigiabi juhtudest.
- (13) Bulgaaria peaks komisjoni korrapäraselt teavitama avaliku sektori kavandatud kulutuste tegemisest, et komisjon saaks hinnata, millises ulatuses on Bulgaaria neid kulutusi teinud.
- (14) Finantsabi andmise otsuse tegemisel on võetud arvesse Bulgaaria olemasolevaid ja eeldatavaid vajadusi ning määruse (EL) 2020/672 kohaseid finantsabi taotlusi, mille teised liikmesriigid on juba esitanud või kavatsevad esitada, kohaldades sealjuures ka võrdse kohtlemise, solidaarsuse, proportsionaalsuse ja läbipaistvuse põhimõtteid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rakendusotsust (EL) 2020/1343 muudetakse järgmiselt.

(1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liit annab Bulgaariale laenu kuni 971 170 000 eurot. Laenu maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg on 15 aastat.“;

(b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Käesoleva otsuse alusel antav finantsabi on kättesaadav 39 kuu jooksul alates otsuse jõustumise kuupäevale järgnevast päevast.“;

(c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Esimene osamakse tehakse määruse (EL) 2020/672 artikli 8 lõikes 2 sätestatud laenulepingu jõustumisel. Kõik edasised osamaksed tehakse vastavalt kõnealuse laenulepingu tingimustele, või kui see on asjakohane, siis laenulepingu *addendum*’i või sellise muudetud laenulepingu jõustumisel, mille on sõlminud Bulgaaria ja komisjon ja millega asendatakse algne laenuleping.“

(2) Artikkel 3 asendatakse järgmisega.

„Artikkel 3

Bulgaaria võib rahastada järgmisi meetmeid:

(a) ministrite nõukogu 30. märtsi 2020. aasta dekreedis nr 55 sätestatud palgatoetused ettevõtjatele;

- (b) meede, nagu on sätestatud ministrite nõukogu 3. juuli 2020. aasta dekreedis nr 151, mida on muudetud 12. oktoobri 2020. aasta dekreediga nr 278, 30. detsembri 2020. aasta dekreediga nr 416, 18. märtsi 2021. aasta dekreediga nr 93, 1. juuli 2021. aasta dekreediga nr 213, 7. oktoobri 2021. aasta dekreediga nr 322, 30. detsembri 2021. aasta dekreediga nr 482 ja 31. märtsi 2022. aasta dekreediga nr 40.“

(3) Artikkel 4 asendatakse järgmisega.

„Artikkel 4

1. Bulgaaria teavitab komisjoni avaliku sektori kavandatud kulutuste tegemisest 30. märtsiks 2021 ja seejärel iga kuue kuu järel, kuni kavandatud avaliku sektori kulutused on täielikult tehtud.
2. Kui artiklis 3 osutatud meetmed põhinevad avaliku sektori kavandatud kulutustel ja nende suhtes on kohaldatud rakendusotsust, millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/1343, teavitab Bulgaaria komisjoni avaliku sektori kavandatud kulutuste tegemisest kuue kuu jooksul pärast kõnealuse rakendusotsuse muutmise otsuse vastuvõtmise kuupäeva ja seejärel iga kuue kuu tagant, kuni avaliku sektori kulutused on täielikult tehtud.“

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Bulgaaria Vabariigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*